

سرفصل دروس دوره دکتری پزشکی

مرحله دوم: نشانه شناسی و فیزیوپاتولوژی

دروس فیزیوپاتولوژی

تعداد واحد: ۱۴

۵۱

نوع واحد: نظری (۲۳۸ ساعت)

پیش نیاز: نشانه شناسی

سرفصل دروس:

هدف از آموزش این دروس آشنا نمودن دانشجو با مبانی فیزیولوژیک، مکانیزم ایجاد تظاهرات - بیماریها و عوامل موثر در آنها بطریق تحلیل گرانه است. در این قسمت کلیه اطلاعات مربوط به بیماریها) براساس فیزیوپاتولوژی تدریس می شود.

دروس فیزیوپاتولوژی شامل بیماریهای دستگاه گوارش، قلب و عروق، غدد داخلی و متابولیسم، خون، ریه، کلیه و روماتیسمی است و منابع مورد استفاده جهت قسمتهای فوق کتابهای داخلی مانند هاریسون، سیسیل و اکسفورد و نیز کتابهای فیزیوپاتولوژی با راهنمایی استاد مربوطه است. برای سایر قسمتها از منابع مندرج در ضمیمه این مجموعه با راهنمایی استاد مربوطه استفاده خواهد شد.

سرفصل دروس دستگاهها در صفحات بعد آورده شده است و شرح مفصل تر رئوس برنامه برخی از دستگاهها در جزوه ای ضمیمه این مجموعه است.

بیماریهای گوارش

۵۱ - ۱

سرفصل دروس (۴۰ ساعت)

۱ - مری: آناتومی و بافت شناسی، فیزیولوژی (مکانیسم عمل بلع، اسفنکترهای فوقانی و تحتانی مری) اساس فیزیوپاتولوژی علائم مری (دیسفاژی - دردمری - رگورژیناسیون و ادینوفاژی)، فیزیوپاتولوژی تشخیص و درمان از وفاژیت، اسپاسم منتشر مری و تغییرات در بیماریهای کلاژن و اسکرودرما ۳ ساعت

۲ - معده و دوازدهه: آناتومی و بافت شناسی، فیزیولوژی (مکانیسم تخلیه معده - مکانیسم ترشح معده)، اساس فیزیوپاتولوژی، تشخیص و درمان زخم پپتیک در معده و اثنی عشر، سرطانها، گاستریتها، بررسی اولسرها ناشی از دارو و استرس - سندرم زولینجرالسیون ۵ ساعت

۳ - روده باریک: آناتومی و بافت شناسی، فیزیولوژی (حرکات روده، مکانیسم جذب آب، الکترولیتها، پروتئینها، چربیها، کربوهیدراتها، ویتامینها و آهن، کلسیم و فسفر)، پاتوفیزیولوژی، تشخیص و درمان، سندرم سوء جذب و سندرم سوء هضم، علل سوء جذب و سوء هضم و بررسی افتراقی آنها، انگلهای روده

اسهال و مکانیسم آن - انواع اسهال اسموتیک، ترشی و مخلوط و هیپرموبیلیتی، تومورها، سل، ویپل و لنفاژکتازیها، کرون، سندرم رشد میکروبی و یا لوب بسته، سندرم از دست دادن پروتئین ۸ ساعت

۴ - روده بزرگ: آناتومی، بافت شناسی، فیزیولوژی (مکانیسم عمل دفع و حرکات روده بزرگ، جذب آب و نمک اسفنکترهای رکتونوم)، پاتوفیزیولوژی اسهال، درد و تنسم، اسهال بلغمی و انواع اسهالهای خونی.

بیماریهای روده بزرگ: روشهای تشخیصی، رکتوراژی، تومورها و پولیپ، دیورتیکولیت، کولیت اولسروز، کرون، آمیب، سل، کولیتهای عفونی، سندرم کولون تحریک پذیر ۵ ساعت

۵ - کبد، آناتومی و بافت شناسی فیزیولوژی (نقش کبد در متابولیسم کربوهیدراتها: پروتئینها، چربیها، مکانیسم و مراحل تشریح صفرا)، فیزیوپاتولوژی تشخیص و درمان انواع سنگهای صفراوی، متابولیسم و پاتوژنز عوارض داروها در کبد - فیزیوپاتولوژی یرقان - روشهای تشخیصی هپاتومگالی و فیزیوپاتولوژی تشخیص و درمان آنها - آبسه ها، تومورها و سیروز کبدی ۱۶ ساعت

۶ - لوزالمعده: آناتومی و بافت شناسی، فیزیولوژی تشریح خارجی پانکراس، پاتوفیزیولوژی، تشخیص و درمان پانکراتیت های حاد و مزمن، تغییرات پانکراس فیبروسیستیک. ۳ ساعت

بیماریهای قلب و عروق

آناتومی - فیزیولوژی - فعالیت الکتریکی قلب - گردش خون قلب - اعصاب قلب - تنظیم متابولیسم میوکارد (بطور مختصر) ۲ ساعت

۲ - تظاهرات بالینی بیماریهای قلب و عروق بر مبنای فیزیوپاتولوژی و معاینه بیماران قلبی ۴ ساعت

درد سینه - تنگی نفس و انواع مختلف آن - طپش قلب - ورم - سنکوپ - سیانوز و غیره (بطور مختصر) - بررسی وضع عمومی بیمار - معاینه شرائین - نحوه اندازه گیری فشار خون - معاینه وریدها - معاینه قلب - مشاهده - لمس و بررسی ضربه های جلو قلبی - سمع قلب - بررسی صداها طبیعی و صداها غیر طبیعی بر مبنای فیزیولوژی و فیزیوپاتولوژی، انواع سوپل ها و مکانیسم ایجاد آنها

۳ - پاراکلینیک، در تشخیص بیماریهای قلب و عروق (بجز الکتروکاردیوگرافی) ۲ ساعت

رادیوگرافی - اکوکاردیوگرافی - وکتو کاردیوگرافی - تست ورزش - هولتر - نوکلئو کاردیولوژی (بطور مختصر)

۴ - اصول الکتروفیزیولوژی قلب طبیعی ۳ ساعت

کلیات ایجاد و انتشار امواج الکتریکی، اختلالات ریتم و هدایت - بلوکها - هیپرتروفی هارپیس میکر (بطور مختصر)

۵ - تب روماتیسمی ۲ ساعت

علت - فیزیوپاتولوژی - علائم - تشخیص - تشخیص افتراقی - درمان - پیش آگهی - پیشگیری

۶ - بیماریهای دریچه ای قلب ۴ ساعت

تنگی و نارسائی دریچه های میترال، آئورت، سه لتی و شریان ریوی - علل - فیزیوپاتولوژی - تشخیص - تشخیص افتراقی درمان - پیش آگهی - پیش گیری

۷ - بیماریهای مادرزادی قلب: ۳ ساعت

جنین شناسی قلب، گردش خون در جنین - تغییرات گردش خون پس از تولد - علل بیماریهای مادرزادی - فیزیوپاتولوژی، تشخیص افتراقی - درمان - پیش آگهی و پیشگیری انواع شایع بیماریهای مادرزادی قلب (منجمله باز بودن دیواره بین دو دهلیز، باز بودن دیواره بین دو بطن، باز بودن مجرای شریانی، تترالژی نالوت)

۸ - افزایش فشار خون شریانی ۳ ساعت

علل - فیزیوپاتولوژی - تشخیص - تشخیص افتراقی - موارد اورژانس - درمان - پیش آگهی - پیشگیری.

۹ - کاهش فشار خون شریانی، شوک، سنکوپ، علل فیزیوپاتولوژی - تشخیص - تشخیص افتراقی - درمان - پیش آگهی - پیشگیری ۱ ساعت

۱۰ - بیماریهای عروق کرونر ۴ ساعت

علل ایجاد آترواسکلروز - فاکتورهای خطر - متابولیسم میوکارد - گردش خون در عروق کرونر و عوامل تنظیم کننده آن -
فیزیوپاتولوژی ایسکمی - آنژین صدری و انواع آن - انفارکتوس میوکارد - تشخیص - تشخیص افتراقی - عوارض درمان -
پیش آگهی - پیش گیری

۱۱ - بیماریهای عضله قلب ۲ ساعت

میوکاردیتها - کاردیومیوپاتی ها - علل - انواع - فیزیوپاتولوژی - تشخیص - تشخیص افتراقی - درمان پیش آگهی و
پیشگیری

۱۲ - نارسائی قلب و انواع آن و اورژانس های آن ۳ ساعت

علل - فیزیوپاتولوژی - تشخیص - تشخیص افتراقی - درمان - پیش آگهی و پیش گیری.

۱۳ - بیماریهای پریکارد ۱ ساعت

پریکاردیتهای حاد - پریکاردیت های مزمن و انواع آن - علل - فیزیوپاتولوژی - تشخیص - تشخیص افتراقی - درمان پیش
آگهی - پیش گیری

۱۴ - اندوکاردیت عفونی ۱ ساعت

علل - فیزیوپاتولوژی - علائم - تشخیص - تشخیص افتراقی - درمان پیش آگهی - پیش گیری

۱۵ - افزایش فشار خون در عروق ریه و قلب ریوی ۲ ساعت

هیپرتانسیون اولیه و ثانویه - آمبولی ریه - انفارکتوس ریه - علل - فیزیوپاتولوژی - تشخیص - تشخیص افتراقی درمان -
پیش آگهی - پیش گیری

۱۶ - احیاء قلب و ریه ۱ ساعت

۱۷ - بیماریهای شرائین ۱ ساعت

شرائینی بزرگ شاخه آن: آئورتیت ها - سندروم لریش - تاکابا - آنوریسم و پارگی آئورت. شرائین کوچک: بیماری برگر -
واسکولیت ها - آمبولی

علل، فیزیوپاتولوژی - تشخیص - تشخیص افتراقی - درمان - پیش آگهی - پیشگیری

۱۸ - بیماریهای وریدها ۱ ساعت

وریدهای بزرگ - وریدهای محیطی - ترومبوفلیت، فلبوترومبوز - واریس - علل - فیزیوپاتولوژی - تشخیص - تشخیص
افتراقی - درمان - پیش آگهی - پیش گیری.

بیماریهای غدد داخلی و متابولیسم

- سرفصل دروس: (۳۲ ساعت) ۳-۵۱
- ۱- کلیات آندوکرینولوژی ۱ ساعت
- ۲- فیزیولوژی هیپوتالاموس و هیپوفیز قدامی ۱ ساعت
- ۲- اختلالات ترشح هورمون رشد: مکانیسم ایجاد و فیزیوپاتولوژی علائم و اصول تستهای تشخیصی و درمان زیادی و کاهش ترشح هورمون رشد ۱ ساعت
- ۴- فیزیوپاتولوژی، تشخیص و درمان کم کاری هیپوفیز ۱ ساعت
- ۵- مکانیسم ایجاد و فیزیوپاتولوژی علائم و اصول تستهای تشخیصی ازدیاد پرولاکتین - تشخیص و درمان تومورهای هیپوفیز ۱ ساعت
- ۶- هیپوفیز خلفی: فیزیولوژی و تنظیم ترشح ADH، مکانیسم ایجاد و فیزیولوژی علائم و اصول تستهای تشخیصی و درمان دیابت بیمزه و ترشح نابجای ADH ۱ ساعت
- ۷- متابولیسم و تنظیم کلسیم و فسفر - متابولیسم و اثرات ویتامین D ۱ ساعت
- ۸- مکانیسم ایجاد و فیزیوپاتولوژی علائم و اصول تستهای تشخیصی هیپرگلسمی، تشخیص و درمان پرکاری پاراتیروئید ۱ ساعت
- ۹- مکانیسم ایجاد و فیزیوپاتولوژی علائم، تشخیص و درمان هیپوگلسمی، تشخیص و درمان کم کاری پاراتیروئید و استئومالاسی ۱ ساعت
- ۱۰- سنتز، ترشح، مکانیسم و تنظیم ترشح و نحوه اثر هورمونهای تیروئید ۱ ساعت
- ۱۱- آزمون های فونکسیون تیروئید ۱ ساعت
- ۱۲- تقسیم بندی بیماریهای تیروئید - فیزیوپاتولوژی، تشخیص و درمان گواترهای ساده و آندمیک ۱ ساعت
- ۱۳- پرکاری تیروئید: علل، فیزیوپاتولوژی، علائم، بیماری گریوز - فیزیوپاتولوژی، علائم غیر تیروئیدی بیماری گریوز، تفاوت های گواتر توکسیک، گره بی بیماری باز دو، تشخیص و درمان پرکاری تیروئید ۲ ساعت
- ۱۴- علل، فیزیوپاتولوژی، علائم و تستهای تشخیصی و درمان کم کاری - تیروئید - کره تینیسم ۱ ساعت

- ۱۵ - متابولیسم هیدرات دوکربن - مکانیسم تنظیم انرژی سوخت ساز، فعل و انفعالات بدن پس از صرف غذا، متابولیسم بی غذایی
۱ ساعت
- ۱۶ - ساختمان شیمیائی، مکانیسم تنظیم ترشح و اثرات محیطی انسولین، تنظیم قند خون، هورمونهای ضد انسولین
۱ ساعت
- ۱۷ - علل مختلف اختلال در متابولیسم مواد قندی، بیماری قند (تعریف، شیوع پاتوژنز، اتیولوژی، طبقه بندی فیزیوپاتولوژی علائم و اصول تستهای تشخیصی)
۱ ساعت
- ۱۸ - سندرمهای حاد دیابتیک: اتیولوژی، پاتوژنز و فیزیوپاتولوژی علائم و اصول تستهای تشخیصی و درمان اغمای کتواسیدوز و هیپراسمولار
۱ ساعت
- ۱۹ - فیزیوپاتولوژی عوارض بیماری قند: میکروآنژیوپاتی، ماکروآنژیوپاتی - نوروپاتی و عوارض پوستی
۱ ساعت
- ۲۰ - کنترل بیماری قند با رژیم، داروهای خوراکی و انسولین
۱ ساعت
- ۲۱ - هیپوگلیسمی: علل، طبقه بندی، فیزیوپاتولوژی علائم، تشخیص افتراقی و اصول تستهای تشخیصی و درمان
۱ ساعت
- ۲۲ - سنتز، ترشح، مکانیسم و تنظیم ترشح و نحوه اثر هورمونهای قشر فوق کلیوی و اصول تستهای تشخیصی
۱ ساعت
- ۲۳ - مکانیسم ایجاد و فیزیوپاتولوژی علائم، تشخیص و درمان پرکاری قشر فوق کلیه
۱ ساعت
- ۲۴ - مکانیسم ایجاد و فیزیوپاتولوژی علائم، تشخیص و درمان کم کاری قشر فوق کلیه
۱ ساعت
- ۲۵ - متابولیسم و اثرات فیزیولوژیک کاتکول آمینها، انتقال دهنده ها کاذب، ارتباط با بیماریهای روانی و عصبی، ارتباط با فشار خون و داروهای فشار خون، فشار خون آندوکراین، فیزیوپاتولوژی علائم، تشخیص و درمان فئوکروموسیتوم
۱ ساعت
- ۲۶ - فیزیوپاتولوژی غدد تناسلی مرد: جنین شناسی، تکامل جنینی و اختلالات داخل جنین در تکامل، فیزیولوژی هورمونهای گونادوتروپ و آندروژنها و اختلالات آن
۱ ساعت
- ۲۷ - مکانیسم ایجاد، فیزیوپاتولوژی علائم و اصول تستهای تشخیصی و درمان کمبود آندروژنها در مرد
۱ ساعت
- ۲۸ - بررسی آمنوره از نظر آندوکراین
۱ ساعت
- ۲۹ - هیرسوتیسم و ویریلیسم
۱ ساعت
- ۳۰ - هیپرلیپیدمیها
۱ ساعت
- ۳۱ - چاقی
۱ ساعت

بیماریهای خون

سرفصل دروس: (۳۲ ساعت)

۴-۵۱

۱- فیزیولوژی سیستم خونساز - لنفاوی: سلولهای منشاء و پیشتاز سلولهای خونی لنفاوی - ساختمان مغز استخوان و چگونگی تکثیر و تمایز سلولهای خونی در مغز استخوان کنترل و عوامل موثر در خونسازی - کلیاتی در مورد اختلالات تکثیر و تمایز سلولهای منشاء و پیشتاز

۱ ساعت

۲- اندکس های گلبولهای قرمز (MCV-MCH-MCHC-MCD) تقسیم بندی مورفولوژیک کم خونی ها، کاربرد لام خون محیطی و مغز استخوان

۱ ساعت

۳- فیزیوپاتولوژی آنمی ها: مکانیسم ایجاد علائم در آنمی ها - چگونگی مکانیسمهای جبرانی بدن در آنمی ها و تقسیم بندی آنمی ها از نظر پاتوفیزیولوژیک، نشانه های بالینی کم خونی ها بطور اعم

۱ ساعت

۴- متابولیسم آهن و آنمی فقر آهن و آنمی بیماریهای مزمن: متابولیسم آهن چگونگی ایجاد آنمی فقر آهن - نشانه های بالینی و خون شناسی و درمان فقر آهن - رفاکتوری آنمیادیس اریتروپوئیزیس - آنمی های سیدروپلاستیک - هموسیدروز و هموکروماتوز

۲ ساعت

۵- آنمی های مگالوپلاستیک: متابولیسم نوکلئوپروتئینها و ویتامین B-12 و اسید فولیک اتیولوژی، طبقه بندی و چگونگی ایجاد علائم در جریان آنمی های مگالوپلاستیک - علائم بالینی و خون شناسی و درمان آنها ۱ ساعت

۶- نارسائی مغز استخوان و پان سیتوپنی: آپلازی کامل، آپلازی خالص هر کدام از رده های سلولهای خونی - علل، علائم بالینی و خون شناسی و درمان

۱ ساعت

۷- کم خونی های ثانوی: فیزیوپاتولوژی کم خونی های عفونت مزمن، بیماریهای مزمن کلیه، بیماریهای مزمن کبد، بیماریهای آندوکراین، بیماریهای کلاژن، سرطان های کم خونی میلوپیتزیک، کم خونی حاملگی ۱ ساعت

۸- فیزیوپاتولوژی همولیز و آنمی های همولیتیک و هیپراسپلینسم: کلیاتی در مورد همولیز، علل داخل و خارج گلوبولی، نشانه های بالینی و خون شناسی و درمان آنمی های همولیتیک، ارثی، آنزیموپاتی، و اتوایمیون، هموگلوبینوری ها (هموگلوبینوری حمله ای شبانه و غیره)، هموگلوبینوپاتیها (تالاسمی - سیکل سل و غیره....) ۵ ساعت

۹- فیزیوپاتولوژی گلبولهای سفید: فیزیولوژی گلبولهای سفید، تغییرات کمی و کیفی در بیماریهای مختلف ۱ ساعت

۱۰- لوسمی ها (حاد و مزمن): علل، طبقه بندی: فیزیوپاتولوژی، نشانه های بالینی و خونشناسی و درمان لوسمی های حاد و مزمن اریترولوکمیا و انواع دیگر ۳ ساعت

۱۱- پیوند مغز استخوان: در کم خونی آپلاستیک، بیماریهای بدخیم خون و انواع دیگر ۱ ساعت

- ۱۲ - بیماریهای میلوپرولیفراتیو: فیزیوپاتولوژی، نشانه های بالینی و خون شناسی و تشخیص و درمان پلی سیتمی (اولیه و ثانوی)، فیبروز، و ترومبوسیتمی اولیه و ثانوی
۱ ساعت
- ۱۳ - لنفوم ها: طبقه بندی، فیزیوپاتولوژی، نشانه های بالینی و خونشناسی و درمان هوجکین، لنفومهای غیر هوجکینی، بورکیت و مایکوزیس فونگوئید
۲ ساعت
- ۱۴ - دیسکرازی پلاسما سل ها و ایمونوگلوبولینها: طبقه بندی، فیزیوپاتولوژی، نشانه های بالینی و خونشناسی و درمان میلوم مولتیپل، ماکروگلوبولین امی و بیماریهای زنجیره سنگین
۱ ساعت
- ۱۵ - هموستاز: فیزیولوژی هموستاز
۱ ساعت
- ۱۶ - بیماریهای خونریزی دهنده (عروقی و پلاکتی): فیزیوپاتولوژی، نشانه های بالینی و آزمایشگاهی و درمان انواع ارثی و اکتسابی، پورپورای عروقی، پورپورای ترومبوسیتوپاتیک، پورپورای ترومبوسیتوپنیک
۲ ساعت
- ۱۷ - بیماریهای خونریزی دهنده (اختلالات انعقادی): فیزیوپاتولوژی، نشانه های بالینی و آزمایشگاهی و درمان انواع ارثی و از قبیل هموفیلی، اکتسابی - فیبرینولیز، DIC، آنتی کواگولانت
۲ ساعت
- ۱۸ - ایمونوهماٹولوژی: گروه های خونی - فرآورده های خونی و کاربرد آن - عوارض انتقال خون و درمان - کلیاتی درباره بیماریهای همولیتیک نوزادان
۲ ساعت
- ۱۹ - کینتیک تومورها و سندرمهای پارانتوپلازیک: کلیاتی در مورد کینتیک تومورها و مکانیسم ایجاد سندرم های پارانتوپلازیک - کلیات شیمی درمانی تومورها - اورژانسهای مربوط به بیماران انکولوژی
۳ ساعت

بیماریهای ریه

۵-۵۱

سرفصل دروس: (۳۲ ساعت)

- ۱ - مروری بر آناتومی دستگاه تنفس
۱ ساعت
- ۲ - مروری بر نشانه شناسی اختصاصی دستگاه تنفس و مکانیسم ایجاد صداهای تنفس طبیعی و غیرطبیعی و روشهای تشخیصی آزمایشگاهی
۳ ساعت
- ۳ - تهویه و پرفوزیون، تبادل گازها و کنترل تنفس
۳ ساعت
- ۴ - تعادل اسیدوباز
۲ ساعت

- ۵ - فیزیوپاتولوژی، علائم، تشخیص و درمان آستم و رینیت آلرژیک ۲ ساعت
- ۶ - فیزیوپاتولوژی، علائم، تشخیص و درمان بیماریهای انسدادی ریه (تراکنیت، برنشیت ساده و مزمن، آمفیرم) ۲ ساعت
- ۷ - فیزیوپاتولوژی، علائم، تشخیص و درمان بیماریهای منتشر ریه (حساسیتی، شغلی، گرانولومی، واسکولیتها و غیره) ۲ ساعت
- ۸ - فیزیوپاتولوژی، علائم، تشخیص و درمان آمبولی و انفارکتوس ریه ۱ ساعت
- ۹ - مکانیسمهای دفاعی ریه و فیزیوپاتولوژی، علائم، تشخیص و درمان عفونتهای غیر سلی ریه (ویروسی، باکتریائی، قارچی (...)) ۳ ساعت
- ۱۰ - فیزیوپاتولوژی، علائم، تشخیص و درمان آبسه ریه و برنشکتازی ۱ ساعت
- ۱۱ - فیزیوپاتولوژی، علائم، تشخیص و درمان بیماریهای سل ۴ ساعت
- ۱۲ - اختلالات جنب فیزیوپاتولوژی تجمع مایع، جنبی آمپیم پنوموتوراکس و نئوپلاسم (ها) ۲ ساعت
- ۱۳ - تومورهای ریه ۲ ساعت
- ۱۴ - فیزیوپاتولوژی، علائم، تشخیص و درمان ARDS و نارسائی حاد و مزمن ریوی ۲ ساعت
- ۱۵ - تظاهرات ریوی بیماریهای سیستمیک ۱ ساعت
- ۱۶ - بیماریهای متفرقه (در اختیار استاد) ۱ ساعت

بیماریهای کلیه

۵۱-۶

سرفصل دروس: (۳۲ ساعت)

۱ - آناتومی و هیستولوژی و فیزیولوژی کلیه، جریان خون کلیوی، فیلتراسیون گلومرولی و عوامل تنظیم کننده آن تنظیم خودبخودی فیلتراسیون گلومرولی و جریان خون کلیوی، تاثیر مواد تنگ کننده عروق در جریان خون کلیوی، نقل و انتقال سدیم، پتاسیم، آب، هیدروژن و سایر مواد، سیستم رنین آنژیوتانسین، اثر کلیه در تنظیم کلسیم و فسفر و ویتامین D ۲ ساعت

۲- فیزیوپاتولوژی نشانه های بیماریهای کلیه:

هماتوری، پرتئینوری، دیزوری، پلی اوری، اولیگوری و خیز ۲ ساعت

۳- روشهای تشخیص آزمایشگاهی در بیماریهای کلیه ۲ ساعت

- ۴ - علل، فیزیوپاتولوژی علائم، تشخیص و درمان گلومرولرنفریت حاد و نارسائی حاد کلیه ۲ ساعت
- ۵ - علل، فیزیوپاتولوژی، تشخیص و درمان نارسائی مزمن کلیه و اورمی ۲ ساعت
- ۶ - فیزیوپاتولوژی، تشخیص و درمان عفونتهای کلیه و مجاری ادراری و نفریت انترستیسیل ۲ ساعت
- ۷ - علل، فیزیوپاتولوژی تشخیص و درمان سندرم نفروتیک ۲ ساعت
- ۸ - پرفشاری خون اولیه و کلیوی ۲ ساعت
- ۹ - کلیه و بیماریهای کلاژن ۲ ساعت
- ۱۰ - کلیه و بیماریهای سیستمیک ۲ ساعت
- ۱۱ - کلیه و آبستنی، کلیه و داروها ۲ ساعت
- ۱۲ - آب و الکتrolیتها و کلیه ۲ ساعت
- ۱۳ - اختلالات اسیدوباز ۲ ساعت
- ۱۴ - بیماریهای مادرزادی کلیه و تومورهای کلیه ۲ ساعت
- ۱۵ - علل، فیزیوپاتولوژی، تشخیص و درمان سنگهای کلیه و نفروپاتی انسدادی ۲ ساعت
- ۱۶ - دیالیز و پیوند کلیه ۲ ساعت

بیماریهای روماتیسمی

- سرفصل دروس: (۳۲ ساعت) ۷-۵۱
- کلیات و مقدمه بافت همبندی - طبقه بندی بیماریهای روماتیسمی ۱ ساعت
- فیزیولوژی، ساختمان و بیومکانیک مفاصل - مایع مفصلی ۱ ساعت
- ایمونولوژی و التهاب در بیماریهای مفصلی ۴ ساعت
- فیزیوپاتولوژی، علائم، تشخیص و درمان بیماریهای دژنراتیو مفصلی ۲ ساعت

فیزیوپاتولوژی، علائم، تشخیص و درمان بیماریهای التهابی مفصلی و کلاژنوزها شامل:

تب روماتیسمی، آرتریت روماتوئید، لوپوس اریتماتومنشر، اسکرودرمی، پولی میوزیت، واسکولیت ها، اسپوندیلوآرتروپاتی های سرونگاتیو(اسپوندیلیت آنکیلوزان – سندرم رایتز، آرتریت پسوریاتیک، آرتریت بیماریهای التهابی روده) روماتیسم های پریودیک
۱۲ ساعت

فیزیوپاتولوژی، علائم - تشخیص و درمان بیماریهای متابولیک مفصلی

(نقرس کاذب، آلکاپتونوری و هموکروماتوز)
۲ ساعت

فیزیوپاتولوژی، علائم - تشخیص و درمان عفونتهای مفصلی و اسپوندیلیتهای چرکی و سلی ۲ ساعت

فیزیوپاتولوژی، علائم - تشخیص و درمان روماتیسم های غیر مفصلی

(شامل فیبروزیت، تاندونیت، بورسیت، سندرم تونل کارپ)
۲ ساعت

روشهای تشخیص آزمایشگاهی و تجزیه مایع مفصلی
۱ ساعت

تکنیک و اندیکاسیون تزریقات مفصلی و خارج مفصلی
۱ ساعت

اصول دارو درمانی در بیماریهای روماتیسمی
۲ ساعت

اصول توانبخشی در بیماریهای روماتیسمی
۲ ساعت

پاتولوژی اختصاصی

۶۴

تعداد واحد: ۶

نوع واحد: نظری - عملی

پیش نیاز: ندارد

سرفصل دروس:

الف: نظری (۶۸ ساعت)

سیستم خونساز و بیماریهای خونی

خونسازی در جنین و بعد از تولد

تکامل گلبولهای سرخ، سفید و پلاکت ها

اندکس های گلبولهای سرخ

طبقه بندی کم خونیها

کم خونیهای حاصله از فقر آهن و ویتامین B₁₂

کم خونیهای همولیتیک و سیدروبلاستیک

کم خونیهای میلوپتیزیک

پلی سپتیمی های نسبی اولیه و ثانویه

کلیات بیماریهای گلبولهای سفید

لکوسیتوزها و لکوپنی ها

لوسمی ها و بیماریهای میلوپرولیفراتیو

کلیات درباره پلاکت ها و اعمال فیزیولوژیک آنها

انواع ترومبوسیتوپنی ها

ترومبوسیتوزها و ترومبوسیتمی ها

سیستم لنفور تیکولر

اطلاعات تشریحی و فیزیولوژیک

هیپرپلازی، هیپوپلازی و آتروفی بافت لنفاوی

التهابات حاد و مزمن بافت لنفاوی

هیستوسیتوزها و رتیکولواند و تلیوزهای خوش خیم و بدخیم

تحریکات آنتی ژنیک در سیستم لنفور تیکولر

بیماریهای لنفورولیفراتیو و ایمونوپرولیفراتیو

انواع لنفوماها و طبقه بندی هیستولوژی و Staging آنها

بیماری هوجکین grading و staging

طحال و تغییرات طحال در بیماری های التهابی

اختلالات عروقی طحال

پرکاریهای اولیه و ثانویه طحال

تیموس: اطلاعات تشریحی و فیزیولوژیک

انواع تیموم ها و ارتباط آنها با بیماریهای خونی، ایمونولوژیک و میاستنی گراء

سیستم قلب و عروق

اطلاعات تشریحی و بیماریهای مادرزادی قلب

دژنراسانس های عضله قلب

تغییرات پاتولوژیک قلب در اختلالات هورمونی

ضایعات ایسکمیک قلب و انفارکتوس میوکارد

ضایعات قلب در ازدیاد فشار خون

روماتیسم قلبی و تغییرات قلب در آرتریت روماتوئید

اندوکاردیت های میکروبی و ایدیوپاتیک

میوکارڈیت های میکروبی و ایدیوپاتیک

پریکارڈیت های میکروبی و ایدیوپاتیک

تومورهای قلب

بیماریهای مادرزادی عروق

بیماریهای دژنراتیو شرائین و انواع آرتریواسکلروزها

بیماریهای التهابی شرائین

انوریسم ها: تعریف، طبقه بندی و پاتوژنز

فلبیت ها، واریس و فلبواسکلروزها

لنفانژیت ها و لنف ادم ها

تومورهای رگهای خونی و لنفی

پاتولوژی پستان

اطلاعات تشریحی و فیزیولوژیک

التهابات حاد و مزمن پستان

ضایعات پستان در اثر اختلالات هورمونی

تومورهای خوش خیم پستان

تومورهای بدخیم پستان

غدد مترشحه داخلی

غده هیپوفیز

اطلاعات آناتومیک و فیزیولوژیک

سندرومهای هیپوفیزی

تومورهای هیپوفیز وزین ترکی

تغییرات هیپوفیز در اختلالات سایر غدد مترشحه داخلی

غدد فوق کلیوی

اطلاعات تشریحی و فیزیولوژیک

پرکاری قسمت قشری غدد فوق کلیوی

کم کاری قسمت قشری غدد فوق کلیوی

تومورهای قسمت قشری غدد فوق کلیوی

تومورهای قسمت مرکزی غدد فوق کلیوی

غده تیروئید

خلاصه ای از تشریح و فیزیولوژی غده تیروئید

گواتر ساده یا کولوئید

گواتر توکسیک یا هیپر بلاستیک

هیپوپلازی اتروفی و دژنرسانس غده تیروئید

تیروئیدیت های حاد و مزمن و ایمونولوژیک

نئوپلاسم های خوش خیم غده تیروئید

نئوپلاسم های بدخیم تیروئید

غده پاراتیروئید

اطلاعات تشریحی و فیزیولوژیک

متابولیسم کلسیم و فسفر

هیپرپاراتیروئیدیسم و ضایعات حاصله از آن

نئوپلاسم های پاراتیروئید

لوزالمعده با ترشح داخلی

اطلاعات تشریحی و فیزیولوژیک

خلاصه ای از متابولیسم کربوهیدراتها

کم کاری جزایر لانگرهانس و دیابت قندی

تغییرات پاتولوژیک دیابت در خارج لوزالمعده

پرکاری جزایر لانگرهانس و تومورهای این جزایر

لوزالمعده با ترشح خارجی

اطلاعات تشریحی و فیزیولوژیک

دژنرسانس ها و اتروفی لوزالمعده

التهابات لوزالمعده

پانکراتیت حاد هموراژیک نکروزان

پانکراتیت حاد چرکی

پانکراتیت مزمن راجعه

بن ماری فیبروکیستیک لوزالمعده

تومورهای خوش خیم و بدخیم و کیست های لوزالمعده

پاتولوژی گوش

التهابات حاد و مزمن گوش خارجی

التهابات گوش میانی

اتواسکلروز

کلستاتوم

نئوپلاسم های گوش

ضایعات بینی-حلق و حنجره

التهابات بینی و سینوسهای اطراف آن

نئوپلاسم های حفره بینی و سینوسهای اطراف آن

تومورهای ناز و فارنکس - اوروفارنکس و لارنکس

پاتولوژی ریه ها-پرده های جنب و مדיاستن

اطلاعات تشریحی و فیزیولوژیک

بیماریهائیکه تنگی نفس های حاد را سبب می شوند

اتلکتازی و کلاپس ریه

بیمار مامبران هیالن و سندروم دیسترس تنفسی

دیسپلازی مادرزادی خانه های شش

پنوموتوراکس - خیز ریه - آمبولی و انفارکتوس ریه

بیماریهائیکه تنگی نفس مزمن ایجاد میکنند مثل پنوموکرنیوزوآمفیزم

بیماریهائیکه سبب سرفه های حاد میگرددند مثل پنومونیهای حاد

بیماریهائیکه سرفه های مزمن بوجود میآورند مثل برونشیت مزمن و برنشیکتازی

بیماریهائیکه شیوع کمتری دارند مانند پنومونی انترسیتسیل و سندروم هامان ریچ

تومورهای خوش خیم و بدخیم ریه

رابطه سرطانهای ریه با سیگار و سایر عوامل خارجی

التهابات پلور و هیدروتوراکس

تومورهای پلور

تومورها و کیست های مدیاستن

پاتولوژی دستگاه کمورسپتور

اطلاعات تشریحی و فیزیولوژیک

تومورهای دستگاه کمورسپتور

پاتولوژی حفره دهان-دندانها و غدد بزاقی

اطلاعات تشریحی و فیزیولوژیک

ناهنجاری های مادرزادی

بیماریهای التهابی حفره دهان

تومورهای مخاط دهان و غدد بزاقی

کیست های فک

بیماریهای مفصلی تامپور و ماندیبولر

پاتولوژی لوله گوارش

اطلاعات تشریحی و فیزیولوژیک

ناهنجاریهای مادرزادی و اکتسابی لوله گوارش

التهابات و اولسره‌های لوله گوارش

اختلالات عروقی

اختلالات مکانیکی

تومورهای خوش خیم و بدخیم لوله گوارش

سندروم سوء جذب

صفاق و خلف صفاق

اطلاعات تشریحی

التهابات و چسبندگیهای صفاق

کیست های مزانتر

تومورهای اولیه و ثانویه صفاق

تومورهای اولیه و ثانویه خلف صفاق

کبد و کیسه صفرا

خلاصه ای از تشریح و فیزیولوژی کبد و راههای صفراوی

بیماریهای مادرزادی

نکروز و دژنراسانس کبدی

عفونتهای ویرال و باکتریال کبد

ضایعات دارویی و شیمیائی کبد

یرقانها

سیروزها

تومورهای خوش خیم و بدخیم کبد

بیماریهای التهابی کیسه صفرا

سنگ کیسه صفرا و مجاری صفراوی

تومورهای کیسه صفرا و مجاری صفراوی

پاتولوژی پوست

بافت شناسی پوست

نامگذاری ضایعات پوستی

اختلالات پیگمانتاسیون پوست

تومورهای اولیه و ثانویه پوست

پاتولوژی دستگاه تناسلی زن

جنین شناسی و نواقص مادرزادی

خلاصه ای از بافت شناسی و فیزیولوژی دستگاه تناسلی زن

بیماریهای التهابی فرج - مهبل - زهدان - لوله ها و تخمدانها

تومورهای خوش خیم و بدخیم فرج - مهبل - زهدان - تخمدانها

دوجنسی ها و اختلالات گونادی

بیماریهای جفت

پاتولوژی کلیه ها

اطلاعات تشریحی و فیزیولوژیک

ناهنجاریهای مادرزادی

بیماریهای گلومرولی (گلوپرونفریت ها)

بیماریهای توبولهای کلیه

بیماریهای عروق کلیه

پیلونفریت ها

نفریت انترستیسیل

سل کلیه

سنگ کلیه

هیدرونفروز

نئوپلاسم ها و کیست های کلیه

بیماریهای حالب ها - مثانه و مجرای ادرار:

اطلاعات تشریحی و فیزیولوژیک

ناهنجاریهای مادرزادی

التهابات مثانه و مجاری ادرار

تومورهای حالب ها مثانه و مجرای ادرار

پاتولوژی دستگاه تناسلی مرد

یادآوریهای تشریحی

التهابات و تومورهای پروستات، التهابات و تومورهای آلت تناسلی مرد

التهابات و تومورهای بیضه ها

بیماریهای کیسه بیضه

پاتولوژی استخوان

کلیاتی درباره بافت استخوانی

ناهنجاریهای مادرزادی و بیماریهای ارثی استخوانها

ضایعات ضربه ای و ترمیمی استخوانها

ضایعات متابولیک استخوانی

عفونت های استخوانی

کیست های استخوانی و بیماری پاژت استخوان

تومورهای خوش خیم و بدخیم استخوان

پاتولوژی مفاصل

خلاصه ای از تشریح و فیزیولوژی مفاصل

آرتریت های عفونی

آرتریت های روماتیسمی

آرتروز ها و آرتروپاتیهای متابولیک

ضایعات مفصلی ناشی از ضربه

تومورهای مفاصل

پاتولوژی عضلات مخطط

ساختمان و فیزیولوژی عضلات

آتروفیهای عضلات

دیستروفیهای عضلانی

میوزیت ها

بیماریهای ایسکمیک و متابولیک عضله

عضلات مخطط تومورهای خوش خیم و بدخیم عضلات مخطط

پاتولوژی سیستم عصبی

یادآوریهای تشریحی و فیزیولوژیک

بیماریهای مادرزادی سیستم عصبی

بیماریهای دژنراتیو سیستم عصبی

اختلالات عروقی مغز و نخاع

بیماریهای ضربه ای سیستم عصبی

بیماریهای عفونی سیستم عصبی

تومورهای سیستم عصبی

ضایعات اعصاب محیطی

پاتولوژی چشم

خلاصه ای از جنین شناسی - تشریح - بافت شناسی و فیزیولوژی چشم

ناهنجاریهای مادرزادی چشم

التهابات کره چشم، پلک ها، و ملتحمه و دستگاه اشکی

افتالمی سمپاتیک

گلوکوم

کاتاراکت (آب مروارید)

فیبروپلازی پشت عدسی

ادم پاپی

رتینوپاتی ها

تومورهای پلک ها و ملتحمه چشم

تومور و شبه تومورهای کره چشم

ب: عملی (۶۸ ساعت)

فارماکولوژی

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری - عملی ۶۵

پیش نیاز: ندارد

سرفصل دروس:

الف - نظری (۶۰ ساعت)

کلیات فارماکولوژی - داروها و گیرنده ها - فارماکوکینتیک - متابولیسم داروها و القاء آنزیمی - ارزش بالینی و کارائی داروها - فارماکوژنتیک - کلیات نوروفارماکولوژی - داروهای کلینرژیک - داروهای آنتی کلینرژیک - داروهای فالج عقده ای، مدد عصبی عضلانی و شل کننده عضلانی - داروهای آدرنرژیک و متضاد آنها - داروهای ضد فشار خون شریانی - هیستامین و ضد هیستامین سروتونین و ضد سروتونین ها - کینین ها - پروستاگلاندین - پسیکوفارماکولوژی داروهای ضد جنون و ضد اضطراب - داروهای ضد افسردگی و جنون زا - خواب آورها و الکل - داروهای تشنج آور - داروهای ضد صرع - داروهای ضد درد مخدر - اعتیاد و درمان آن - داروهای ضد درد غیر مخدر - داروهای ضد التهاب - فارماکولوژی هوشبرهای عمومی - داروهای بی حس کننده موضعی - گلیکوزیدهای قلبی - داروهای ضد آریتمی - داروهای ضد آنژین صدری - داروهای ضد آترواسکلروز - داروهای ضد انعقادی - داروهای مدر - داروهای تنفسی - داروهای گوارشی انسولین - گلوکاکن - داروهای ضد دیابت خوراکی - استروئیدهای فوق کلیه - هورمونهای تیروئید - داروهای ضد تیروئید - کلسی تونین - عصاره پاراتیروئید - ویتامین D - هورمونهای هیپوفیز خلفی - داروهای محرک و مضعف عضله رحم - گونادوتروپینهای هیپوفیز قدامی - هورمونهای جنسی - داروهای ضد حاملگی - تراوتوزنها - داروهای ضد بیماری نقرس - داروهای ضد کم خونی - ویتامینها - کلیات شیمی درمانی - سولفامیدها - آنتی بیوتیکها - داروهای ضد سل و جذام - داروهای ضد عفونی کننده موضعی - داروهای ضد انگلی (ضد آمیب، ضد مالاریا، ضد انگلهای جلدی و انگلهای گوارشی) - داروهای ضد قارچ - داروهای ضد سرطان - ایمونوفارماکولوژی - سموم و ضد سموم - تداخل داروها - نسخه نویسی.

ب - عملی (۱۷ ساعت)

برنامه درس عملی توسط گروه آموزشی مربوطه تنظیم می شود.

تذکر مهم:

پیشنهاد می شود کلیات فارماکولوژی بعد از ظهر روزهای دو هفته اول همزمان با درس نشانه شناسی و فارماکولوژی اختصاصی هر دستگاه حتی الامکان قبل و یا همزمان با فیزیوپاتولوژی دستگاه مربوطه تنظیم و تدریس شود. بدیهی است

فارماکولوژی داروهائی که بیماریهای دستگاه مربوطه در شش ماه اول سال سوم تدریس نمی شود بهتر است در روزهای پایانی ترم تدریس گردد.

نشانه شناسی

تعداد واحد: ۴

۶۶

نوع واحد: نظری - کارآموزی

پیش نیاز: ندارد

الف - نظری (۲۵ ساعت)

مقدمه و آشنائی با درس - تاریخچه طب و تکامل روشهای تشخیصی بیماریها - اخلاق پزشکی طرز برخورد با بیمار و شروع مصاحبه شامل: ۱ ساعت

مشخصات بیمار - نام - جنس - سن - محل تولد - محل سکونت - تاهل - تاریخ مراجعه رئوس شکایتهای بیمار

شرح بیماری کنونی: بترتیب شکایتها از زمان شروع تا موقع گرفتن شرح حال

شامل سیر علامت مربوطه، کیفیت و کمیت، کارهای تشخیصی و درمانی که تاکنون صورت گرفته است.

سوابق بیمار:

۱ - بیماریهای طبی عمومی و سوابق بستری شدن در بیمارستانها

۲ - مصرف دارو در گذشته - آلرژی دارویی (و دیگر آلرژیها) - سابقه تزریق خون

۳ - اعمال جراحی - تصادفات

۴ - سوابق شخصی و اجتماعی: ازدواج، تعداد اولاد، سنین و وضع سلامت آنها، اعتیاد (الکل، سیگار - مواد مخدر و غیره)

۵ - سوابق فامیلی: سنین و وضع سلامت پدر، مادر، خواهران، برادران در صورت مرگ و علت و سن در موقع مرگ - وجود یا عدم وجود امراض ارثی و امراض مهم

بررسی دستگاهها شامل: پوست - سر - چشم - گوش و حلق و بینی - جهاز تنفسی - قلب و عروق - جهاز هاضمه - غدد - ادراری - تناسلی - عضلات و استخوانها و مفاصل - اعصاب - روان ۳ ساعت

آماده کردن بیمار برای معاینه و لوازم مورد استفاده و نحوه انجام امتحان فیزیکی.

شرح وضعیت عمومی بیمار (سطح هوشیاری - وضعیت بیمار در موقع معاینه - همکاری - وزن - قد - تغذیه...)

علائم حیاتی: فشار خون - نبض - تنفس - درجه حرارت ۱ ساعت

امتحان پوست و ضمام ۱ ساعت

امتحان عقده های لنفاوی و سیستم خونساز ۱ ساعت

امتحان سر و گردن و گوش و حلق بینی ۲ ساعت

امتحان چشم ۱ ساعت

امتحان قفسه سینه و پستانها ۱ ساعت

امتحان ریتین ۲ ساعت

امتحان قلب و عروق ۴ ساعت

امتحان شکم ۲ ساعت

امتحان دستگاه ادراری تناسلی ۱ ساعت

امتحان اندام ها و ستون فقرات ۱ ساعت

امتحان غدد داخلی ۱ ساعت

امتحان اعصاب و روان ۴ ساعت

طریقه نوشتن پرونده بیمار، خلاصه شرح حال و یافته های کلینیکی و پاراکلینیکی فهرست مسائل بیمار (Problem List) و راه حلها (Plan)

تشخیصهای افتراقی - نوشتن گزارش روزانه ۱ ساعت

(ب) کارآموزی نشانه شناسی:

هفته ای دو روز صبح در بخشهای بالینی طبق برنامه تنظیمی هر دانشکده انجام می گیرد.

در طی این دوره دانشجویان که آشنائی کامل به اصول معاینه بالینی ندارند نمی بایست در فعالیتهای معمولی بخش که برای کارورزان و دستیاران ترتیب داده شده است شرکت کنند. مرجع است که به هر یک از دانشجویان، بیماری اختصاص داده شده تا شرح حال و معاینه فیزیکی را انجام دهد و آنها را بصورت گزارشی تنظیم نموده، فهرست مسائل بیمار و راه حلها را در انتهای گزارش ذکر کند، سپس یکی از اعضاء هیئت علمی و یا دستیاران سال آخر با چند نفر دانشجو به مطالعه شرح حال و معاینه فیزیکی آنها پرداخته عملاً در کنار مریض اشکالات آنها را مرتفع نمایند. در این مرحله از آموزش ترکیب و نحوه بکار

بردن ادوات اولیه پزشکی مانند گوشی، دستگاه فشار خون، افتالموسکپ، اتوسکوپ، چکش، رفلکس دیپازون به دانشجوی آموزش داده می شود.

کارآموزی بهداشت

تعداد واحد: ۲

۶۷

نوع واحد: کارآموزی

پیش نیاز: علوم پایه

در یکی از تعطیلات پایان سال دوم و یا سوم دانشجو بمدت سه هفته در اختیار واحدهای بهداشتی درمانی وزارت بهداشت جهت گذراندن کارآموزی بهداشت قرار می گیرد. برنامه کارآموزی بهداشت توسط واحدهای بهداشتی درمانی وزارت بهداشت تنظیم می گردد.